

Korte studies in Mattheüs (80)

Wannen (2)

In de vorige studie bekeken we wat het 'wannen' precies is. Dat beeld van 'wannen' was dus geheel en al bekend bij de veelal boerenbevolking van Israël. Het beeld van 'wannen' wordt ook meer overdrachtelijk gebruikt in de Tenach, zoals Johannes dat hier doet. Ook de betekenis van de metafoer waarin Johannes de Doper het wannen gebruikt was zijn hoorders niet onbekend. In deze studie wil ik daar wat voorbeelden van laten zien.

In het Bijbelboek Ruth zagen we al dat Boaz op zijn dorsvloer aan het wannen was. Het Hebreeuwse woord daar is *zara*. Dit woord komen we vaker tegen en dikwijls wordt het dan bedoeld als het wannen waarover Johannes spreekt. Bijvoorbeeld Leviticus 26:33.

'Daartoe zal Ik u onder de heidenen VERSTROOIEN en een zwaard achter u uittrekken; en uw land zal woest en uw steden zullen een woestijn zijn.' (Lev. 26:33).

Het ongehoorzame Israël wordt hier vergeleken met het kaf dat in de wind verstrooid wordt. Het 'verstrooien' is *zara*, 'wannen'.

De profeet Jeremia gebruikt dit beeld ook heel duidelijk. Als straf op hun ongehoorzaamheid zegt de Heere door middel van Zijn profeet dat het volk gewand zal worden.

'U hebt Mij verlaten, spreekt de HEERE; u bent achterwaarts gegaan; daarom zal Ik Mijn hand tegen u uitstrekken en u verderven: Ik ben het berouw hebben moe geworden. Ik zal hen WANNEN met een wan, in de poorten van het land; Ik heb Mijn volk van kinderen beroofd en verdaan; zij zijn van hun wegen niet teruggekeerd.' (Jer. 15:6, 7).

Ook de profeet Ezechiël gebruikt ditzelfde beeld.

'En Ik verstrooide hen onder de heidenen en zij werden VERSPREID in de landen; Ik oordeelde ze naar hun weg en naar hun handelingen.' (Ez. 36:19).¹

Het wannen van het volk, het verstrooien onder de heidenen was voor Israël dus geen onbekend beeld. Toen Johannes sprak over Hem Die de wan in Zijn hand hield, begrepen zij dat hij een beeld van oordeel gebruikte.

Toch is 'het wannen' niet het laatste wat er over Israël gezegd wordt in de Tenach. Jeremia verkondigt ook dat er na de verstrooiing een inzameling komt.

'Hoor het Woord van de HEERE, heidenvolken, verkondig het in de kustlanden van ver weg, en zeg: Hij Die Israël verstrooid heeft, zal het weer bijeenbrengen en het hoeden, zoals een herder zijn kudde hoedt.' (Jer. 31:10).

En dit niet alleen. Israël zal na gewand te zijn niet alleen weer bijeengebracht worden, het zal ook zelf gaan optreden als wanner!

'Wees niet bevreesd, wormpje Jakob, volkje Israël, Ik help u spreekt de HEERE, Uw Verlosser is de Heilige van Israël. Zie, Ik maak u tot een scherpe dorsslede, een nieuwe, met puntige pinnen. U zult bergen dorsen en verpulveren en heuvels maken als kaf. U zult ze wannen, de wind zal ze opnemen en de storm zal ze verspreiden. Maar u zult zich verheugen in de HEERE, in de Heilige van Israël zult u zich beroemen.' (Jes. 41:14-16).

¹ Voor *zara* in Ezechiël zie ook: 5:2, 10, 12; 6:5, 8; 12:14, 15; 20:23; 22:15; 29:12; 30:23, 26; 36:19